

REVISTA DEL CENTRE DE LECTURA

ANY VI.

REUS, 1.er DE MAIG DE 1925

NUM. 127.

CADA QUINZE DIES

Trec de la butxaca l'estilogràfica; la poso verticalment i descargolo el tap de l'extrem superior; col·loco aquest tap a l'extrem oposat, i, en fer-lo girar, surt del seu cau la ploma mullada de la tinta que anirà deixant, poc a poquet, damunt el blanc paper, obeint mansament a l'impuls de la mà, de la mateixa manera que aquesta es mou, portada per nostra voluntat, per tal de traduir, en moviments i signes, les idees que pel nostre pensament són dictades. I en el mateix moment que la punta de la ploma toca el paper, a punt de començar la tasca, em quedo uns instants parat, aixeco els ulls i miro sense mirar, i els obro tant els ulls, que per entrar-hi en ells la llum de totes les coses que em rodejen no en veig ben bé cap d'aquestes. Però, de sobte, per entre mig dels núvols de fum del cigar que crema en els meus dits, em sembla veure la cara d'un lector constant d'aquestes cròniques, el qual, amb la rialla mofeta als llavis, em fa l'ullet i em diu: —Bé; i d'on surts ara amb això de *cada quinze dies*? Tan mateix més et valdria que diguessis *de tant en tant*, perquè, noi, aqueixes cròni-

ques teves, surten més trencades que la processó de Divendres Sant.

Es veritat: pot ésser que si que n'he fet un gra massa en això de deixar i prendre la feina de cronista, encara que, si fessim comptes, tal vegada trobaríem que no és pas meva tota la culpa. Però, sigui com sigui, perdoneu un cop més i deixeu que reemprengui el meu ofici avui, mai sigui sinó per tal d'escriure unes paraules en lloança del bon amic meu, En Mateu Garreta, mort a les darreries del mes d'Abril que acabem de passar. Unes paraules breus, pobres i tan senzilles com volgueu, però amaradas de sentiment i enyorança, que això i molt més mereixia l'home que, com En Garreta, fou un bon amic del CENTRE DE LECTURA, un ciutadà reusenc que estimava la ciutat nostra talment com si hagués sigut fill d'ella, i que sapigué donar generosament, fins estroncar-les, totes les seves energies i activitats a profit del nostre Institut de segona ensenyança.

Si repasseu la fulla de serveis de l'amic perdut, no hi trobareu pas gaire cosa d'extraordinari. Veureu que aquell fill d'una

modesta família de Prats de Llusanés, començà els seus estudis cursant, al seminari de Vich, els tres primers anys de la carrera eclesiàstica. Vos enterareu de que portat pel seu geni actiu i emprenedor, que li demanava i exigia un horitzò més ampli i variat que el que podia donar-li la carrera de capellà, deixà aquesta, i cursà els estudis de la facultat de Filosofia i Lletres, conquerint-ne el títol de llicenciat l'any 1892. Endevinareu, entre mig de les dades que en aquell document es consignen, com després s'entregà en cos i ànima al martiri de l'ensenyança privada, sortint-ne amb glòria, puig aconseguí ésser un professor sollicitat que les famílies i col·legis es disputaven, i també amb profit que li permeté opositar a càtedres, guanyant per unanimitat i en lloc primer de la proposta, la de Llatí de l'Institut de Reus l'any 1906. I sabreu, per acabar, que la Reial Acadèmia Espanyola informà favorablement la Gramàtica Elemental de Llengua Llatina per ell publicada i que l'any 1909, els seus companys de Claustre, el portaren a la Direcció del nostre Institut, ocupant aquest lloc preeminent fins el dia de la seva mort.

I res més hi trobareu a la *fulla de serveis*. Res més, perquè dintre del marc encarcerat i estret del document oficial, dintre del formulisme fret i eixut de l'història de la vida acadèmica, no hi cap lo bó i millor del viure d'En Garreta, o sigui allò que fa d'ell un home exemplar, meritíssim i digne de recordança. Que no és pas al document escrit, sinó a la càtedra, on s'ha d'anar per a valorar l'obra de sembrador, d'educador i guiador dels escolars, que En Garreta feia amb fé d'apòstol, entussiasme sense fites i mestratge insuperable. Que no

és pas entre els fils de la trenyina de les dades oficials de fetxes, títols, serveis i ascensos administratius, sinó entrant a l'Institut, com pot apreciar-se a bastament de quina manera l'enèrgica voluntat del malaurat amic sapigué transformar aquell Institut dels dies de la nostra joventut, trist, pobre, i amb les seves aules tètriques, convertint-lo en un Institut nou que desperta l'enveja i l'admiració de tots els qui el visiten.

Obra quieta i sosegada aquesta d'En Garreta. Obra de formiga que calladament, sense que ningú n'hagi esment, va fent la seva construint el seu casal. Obra senzilla, que no enlluerna, però que té bons fonaments que li donen força per a aguantar el pés feixug del temps que s'escola i l'empenta dels terrabastalls dels pobles. Obra que serà més admirada com més vella es faci, puix els homes del demà, són aquests nois estudiants d'avui que tant admirablement han sapigut palesar, en ocasió de l'enterrament del mestre llur, com i quant estimaven a qui els estimà com fills. I davant del vostre comportament plé de dignitat, joves estudiants a qui he atribuït més d'un cop la tara de no correspondre al amor que vers vosaltres senten els vostres mestres, jo confesso que aquest cop m'he equivocat i vos dic que mai, mai, oblidaré aquells moments d'emoció intensa en que, fent-se'm un nus al cor i amb les llàgrimes cara avall, veigí les xiquetes de l'Institut entrar a la cambra mortuoria, caure de genollons i resar, davant del cos inanimat del mestre, l'oració del Sant Rosari.

Que Deu vos pagui la vostra bona i bella acció i que el record de la figura del mestre plorat no s'esborri de la vostra memòria.

O. ROVELLAT PRAT

